

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Придніпровська державна академія будівництва та архітектури"
Освітня програма	39149 Промислове та цивільне будівництво
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	192 Будівництво та цивільна інженерія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Придніпровська державна академія будівництва та архітектури"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	39149
Назва ОП	Промислове та цивільне будівництво
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	192 Будівництво та цивільна інженерія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Ратушняк Георгій Сергійович, Морозов Анатолій Віталійович, Мартинов Сергій Юрійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	немає
Дати візиту до ЗВО	02.11.2020 р. – 04.11.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://pgasa.dp.ua/hp-2/e-doc/osvitni-programi/ ; https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/10/KM_226_01743.pdf
Програма візиту експертної групи	https://pgasa.dp.ua/programy-roboty-ekspertiv/ ; https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/10/Programa-vizytu_DVNZ-PDABA.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-наукова програма «Промислове та цивільне будівництво» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти є актуальною в контексті забезпечення кадрових потреб регіону та країни в цілому у висококваліфікованих фахівцях, які володіють відповідними компетентностями для проведення наукової та педагогічної діяльності в межах спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія». Освітня діяльність ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» за цією програмою загалом відповідають критеріям оцінювання якості, що є додатком до Положення про акредитацію освітніх програм та Рекомендацій для експертів Національного агентства стосовно акредитації освітніх програм третього рівня вищої освіти. Виявлені слабкі сторони ОНП не знижують загального позитивного враження та носять рекомендаційний характер. При цьому ЗВО чітко усвідомлює існуючі слабкі сторони та працює над їх покращенням.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Шляхом аналізу матеріалів акредитаційної справи, отриманих відповідей на запити, опитування фокус-груп, акредитаційна група констатує, що дійсно відбувається освітній процес підготовки аспірантів за даною ОНП. Розвитку ОНП БЦІ сприяє те, що академія визначає своїм пріоритетом діяльність в напрямку будівництва. Наукові інтереси значної частини керівного складу академії, керівників наукових шкіл, керівництва ради молодих вчених, вченого та представників інших структурних підрозділів академії пов'язані з будівництвом. В академії цілком сформоване наукове середовище для підготовки аспірантів за ОНП БЦІ, реально функціонують потужні наукові школи, про що неодноразово зазначали стейкхолдери. Тобто кадрове забезпечення дозволяє повноцінно здійснювати освітньо-науковий процес за ОНП БЦІ. Підтверджено постійну взаємодію з роботодавцями. ОНП постійно оновлюється. До розробників оновленої ОНП залучені представники бізнесу, інших ЗВО, здобувачі. Побажання стейкхолдерів враховуються. Наявна держбюджетна тематика, госп-договірні роботи, в тому числі зі стейкхолдерами, з якими проведено інтерв'ювання. Така системна робота дозволила опублікувати значну кількість наукових праць, в тому числі у виданнях, що індексуються в науко-метричних базах SCOPUS та Web of Science. Є тісний та нерозривний зв'язок між освітньою та науковою складовою ОНП. Академія в цілому та ОНП зокрема приймає участь у міжнародних програмах обміну здобувачами, конференціях, спільних публікаціях. Фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення є достатніми для реалізації цілей ОНП. Академія має обладнання для проведення наукових досліджень великомасштабних металевих та залізобетонних конструкцій, має ексклюзивне обладнання (змішувач), працівники самостійно виготовляють установки на основі власних розробок (диспергатор). Матеріально-технічне забезпечення ОНП утримується в належному стані та дозволяє проводити наукові дослідження за даною ОНП. Доступ до інфраструктури ЗВО та інформаційних ресурсів в межах ОНП здійснюється безоплатно. В академії документально та реально дотримуються принципів академічної доброчесності. Експертна група пересвідчилась, що практична підготовка здобувачів відбувається під час проходження науко-педагогічної практики, проведення в академії та за її межами наукових досліджень за темами дисертаційних робіт, участі здобувачів в держбюджетних та госп-договірних роботах, роботи за сумісництвом на кафедрах академії. Академія намагається досягти максимальної прозорості у роботі, притримується позиції відкритості та публічності, що підтверджується наявністю доступної на сайті потрібної документації та інформації, а також регулярне їх оновлення та поповнення. Існує система стимулювання викладачів та здобувачів ОНП щодо підвищення рівня їхньої кваліфікації та професійної майстерності. Реалізація принципу студентоцентрованості сприяє побудові відносин довіри та співпраці здобувачів з викладачами.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Пропонується попрацювати в напрямку конкретизації унікальності даної ОНП. Рекомендуємо приділити більше уваги структурі силабусів, обговорити зі здобувачами потребу у введенні додаткових складових, спільного їх погодження. Завершити впровадження вибору навчальних дисциплін з інших програм. Доречно за окремими навчальними дисциплінами переглянути розподіл дзвінкового навантаження між окремими складовими. Для підсилення інтернаціоналізації за даною ОНП потрібно продовжувати вдосконалювати англійську мову аспірантів. Підвищенню педагогічної підготовки аспірантів сприятиме вивчення відповідної навчальної дисципліни. Враховуючи зацікавленість роботодавців до співпраці в напрямку дуальної освіти, рекомендується її практичне впровадження. Потрібно більше уваги приділити талановитим аспірантам з метою їх залучення до отримання іменних стипендій, в тому числі й від роботодавців. Підсилити співпрацю з роботодавцями можливо шляхом створення філій кафедр у провідних будівельних організаціях регіону. Рекомендується продовжувати вдосконалення внутрішніх документів ЗВО з врахування оновлення нормативно-правових актів, які регламентують діяльність у сфері вищої освіти. Відкритості та прозорості сприятиме вільний доступ зацікавлених сторін на сайті ЗВО до повнотекстних наукових та навчально-методичних робіт науково-педагогічних працівників. З метою подальшого розвитку ОНП доцільно звернути увагу на ширше залучення іноземних аспірантів, що дозволить підвищити матеріальне становище та розширити коло стейкхолдерів. Цьому посприє вдосконалення англійської версії сайту академії. При розвитку міжнародного співробітництва потрібно приділити особливу увагу стажуванню здобувачів та викладачів. Рекомендується продовжувати вдосконалювати матеріально-технічну базу. Доцільно розширити діяльність енергоефективного хабу за всіма напрямками ПЦБ. Потрібно забезпечити більшу інформованість ради молодих вчених про їх можливості. Приділяти більшу увагу обізнаності аспірантів з питань

дотримання принципів академічної доброчесності. Активно залучати здобувачів та студентське самоврядування до створення анкет та процедур проведення опитувань. Доречно розглянути можливість долучення до процесу анонімного анкетування щодо покращення якості освітнього процесу не тільки викладачів та здобувачів, а й інших зацікавлених сторін. Всі пропозиції щодо вдосконалення ОНП та результати їх обговорення рекомендується розміщувати на сайті ЗВО.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

За своїм змістом ОНП ПЦБ спрямована на підготовку докторів філософії спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» за 3 рівнем, які будуть мати необхідну базу теоретичних знань та умінь, достатню для проведення наукових досліджень та впровадження інноваційних технологій у галузі будівництва. У звіті самооцінювання відзначено, що місія ЗВО відображена у Статуті академії (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/statut-2017-www.pdf>). Цілі ОНП спрямовані на поєднання процесів підготовки докторів філософії освітньої, наукової та інноваційної складових, що направлені на здобуття необхідних знань та практичних навичок в промисловому та цивільному будівництві. Місія та стратегія ОНП направлені на підготовку конкурентоспроможних висококваліфікованих науковців, здатних інтегруватися в сучасний освітній та науковий простір та продовжувати традиції наукових шкіл академії (<https://pgasa.dp.ua/scschool/>). Аналіз силабусів свідчить, що їх зміст орієнтований здобувачами на оволодіння спеціальними компетенціями в галузі проектування, будівництва, реставрації та реконструкції будівель та споруд з урахуванням умов їх зведення та експлуатації з дотриманням вимог щодо надійності, енергоефективності та екологічності (<https://pgasa.dp.ua/123-doktor-filosofiyi/budivnytstvo-i-tsyvilna-inzheneriya/>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

При спілкуванні з представниками фокус-груп в режимі онлайн-візиту до ЗВО експертна група переконалася в тому, що цілі та програмні результати за ОНП ПЦБ відповідають місії та стратегії ДВНЗ ПДАБА та висвітлені у відповідних розділах «Стратегії розвитку Придніпровської державної академії будівництва та архітектури на 2020-2025 р.» (https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/Strategiya_2020-2025-1.pdf) та «Концепції освітньої діяльності» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/09/Kontsepsiya-osvitnoyi-diyalnosti.pdf>). Цілі сформовані з урахуванням інтересів роботодавців, здобувачів та регіональних умов, у яких будуть працювати випускники аспірантури (викладацькі, дослідницькі, технологічні, конструкторські). Роботодавці мають змогу контактувати із здобувачами, спостерігати за їхнім потенціальним ростом, їхніми практично-науковими та діловими якостями. Теми дисертаційних робіт відповідають напрямкам досліджень наукових шкіл та вимогам зі впровадження інноваційних технологій у будівельному комплексі. Інтереси здобувачів освіти враховуються при вивченні дисциплін вільного вибору та індивідуальними планами навчання.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

За результатами онлайн-візиту до ЗВО підтверджується достовірність матеріалів звіту про врахування регіонального контексту у потребі спеціалістів за ОНП ПЦБ. Освітні професійні компетентності враховують сучасні тенденції ринку праці та передбачають інтеграцію теоретичної складової навчання з практичною підготовкою фахівців, що підтверджено стейкхолдерами. При розробці ОНП враховано досвід аналогічних програм ЗВО України (КНУБА, ХНУБА, ОДАБА та інших). За результатами реалізації проектів враховано міжнародний досвід підготовки докторів філософії в галузі будівництва та цивільної інженерії (Аахенський та Бранденбурзький технічні університети, Німеччина, Національний університет прикладних наук м.Стразбург, Франція). Враховувати досвід вітчизняних програм сприяє постійно діючі при академії спеціалізовані вчені ради (<https://pgasa.dp.ua/academic-council/>) із

захисту докторських та кандидатських дисертацій. ДВНЗ ПДАБА є членом Дніпровського консорціуму університетів для інтеграції освітньої та наукової діяльності.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти України за третім(освітньо-науковим) рівнем галузі знань 19 «Архітектура та будівництво» - відсутній. Програмні результати ОНП орієнтовані відповідно Національної рамки кваліфікацій 9 рівень, що передбачають присудження ступеня вищої освіти – доктора наук. При розробленні ОНП використано проекти стандартів, які вже впроваджено та мають аналоги у освітній та наукових складових. Для оволодіння фаховими компетентностями здобувачі наукового ступеня доктора філософії в залежності від конкретної направленості дисертаційної роботи мають можливість вибрати дисципліну, яку викладають провідні науковці ДВНЗ ПДАБА.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

За результатами вивчення звіту ДВНЗ ПДАБА та онлайн візиту в академію експертна група дійшла висновків, щодо сильних сторін у контексті Критерію 1. ОНП ПЦБ для здобувачів третього (доктор філософії) рівня розроблена відповідно до вимог Національної рамки кваліфікації. У розробленні ОНП ПЦБ приймали участь провідні вчені, враховувався досвід вітчизняних та зарубіжних ЗВО з підготовки докторів наук зі спеціальності «Будівництво та цивільна інженерія». Це забезпечить можливість підготовки конкурентно-спроможних фахівців для ринку праці. Освітні компоненти циклу професійної підготовки орієнтовані на врахування сучасних тенденцій диверсифікації наукових напрямків досліджень, орієнтованих на пріоритетні вектори розвитку науки і техніки та сприяння подальшого вдосконалення наукових шкіл університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Експертна група дійшла висновку, щодо слабких сторін у контексті Критерію 1 доцільно віднести. Із-за відсутності стандарту вищої освіти зі спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» ОНП ПЦБ розроблялась з врахуванням професійного досвіду викладачів наукових шкіл та роботодавців, але для врахування інтересів усіх зацікавлених стейкхолдерів доцільно на сайті ДВНЗ ПДАБА організувати широке обговорення програми ОНП з метою отримання кваліфікованих рекомендацій, щодо її вдосконалення.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП ПЦБ має сформовані цілі, які відповідають місії та стратегії розвитку академії. При визначенні цілей ОНП та програмних результатів навчання враховується вітчизняний та зарубіжний досвід науково-дослідницької, організаційно-педагогічної та практичної діяльності у галузі будівництва та цивільної інженерії, доробки наукових шкіл ЗВО, регіональні аспекти розвитку спеціальності, вимоги ринку праці.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої складової ОНП «Промислове та цивільне будівництво» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (<https://pgasa.dp.ua/hp-2/e-doc/osvitni-programi/>), яка затверджена вченою радою ЗВО 01.09.2020 року (у відомостях про самооцінювання представлена ОНП 2016 року), становить 60 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам законодавства, зокрема, п.6 ст.5 Закону України «Про вищу освіту». Цикл навчальних дисциплін загальної підготовки становить 20 кредитів ЄКТС, а професійної – 40. Для формування мовних компетентностей в ОНП передбачена навчальна дисципліна «Наукова іноземна мова» (8 кредитів ЄКТС). Для підсилення знань та вмінь з професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи доцільно в цикл загальної підготовки включити відповідну навчальну дисципліну. Загальний обсяг навчальних дисциплін за вільним вибором здобувачів становить 18 кредитів ЄКТС або 30% від обсягу освітньої складової даної ОНП, що відповідає п. 26 Постанови Кабміну України №261 від 23.03.2016 року.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група ознайомилась зі змістом ОНП, навчальним планом (<https://pgasa.dp.ua/123-doktor-filosofiyi/budivnytstvo-i-tsyvilna-inzheneriya/>), інформацією про обов'язкові освітні компоненти ОНП, що наведені в табл. 1 відомостей про самооцінювання (https://pgasa.dp.ua/zvity_somoanalizu/), силабусами навчальних дисциплін (<https://pgasa.dp.ua/123-doktor-filosofiyi/budivnytstvo-i-tsyvilna-inzheneriya/>), структурно-логічною схемою, матрицею відповідності визначених освітньою програмою компетентностей дескрипторам НРК, матрицею відповідності компонентів освітньої програми програмним компетентностям та результатам навчання з'ясувала, що зміст ОНП є чітким і зрозумілим, освітні компоненти складають логічну систему. Це дозволяє досягати заявлених цілей та програмних результатів навчання за даною ОНП. Навчальні плани оновлюються у відповідності з оновленням ОНП та оприлюднені на сайті ЗВО. В умовах дистанційного навчання доцільно в силабусах описати механізм проведення поточного та підсумкового контролів. Хоча в академії є корпоративна версія MS Office 365 («Розпорядження №17 від 06.04.2020 року» (<https://pgasa.dp.ua/hp-2/e-doc/rozporyadzhennya/>), яка використовується для комунікації з здобувачами (методичні матеріали, проведення відеозустрічей, контрольні заходи). При зустрічі зі здобувачами експертна група пересвідчилась, що вони дійсно використовують цю платформу. В силабусах не наводяться конкретні правила взаємодії між здобувачем та викладачем, а лише загальні вказівки, наприклад: «Пропущені лекції або практичні заняття зараховуються шляхом самостійного опрацювання здобувачем лекцій або практичних занять (конспектування, підготовка реферату тощо) із наступним їх захистом у відведений викладачем час». Силабуси розроблені лише для денної форми навчання, хоча в 2019 році прийнято два здобувача на заочну форму навчання. Окремі навчальні дисципліни (наприклад, «Філософія науки», «Методологія, організація і технологія наукових досліджень») в розрізі аудиторних годин мають лише лекційні заняття, що ускладнює забезпечення потрібних вмінь та навичок. Для навчальної дисципліни «Науково-педагогічна практика» розподіл між аудиторними заняттями та самостійною роботою не повністю узгоджується з п.4.2 «Положення про практичну підготовку докторів філософії» (2019 рік). В окремих силабусах навчальних дисциплін частка російськомовних рекомендованих джерел становить 85-90%. Інтерв'ювання розробників силабусів дозволило з'ясувати, що це пов'язано з відсутністю вузькоспеціалізованої україномовної літератури. Викладачі це розуміють та планують, спільно з колегами інших ЗВО, підгодовувати та опублікувати відповідні посібники українською мовою. Експертна група встановила, що в силабусі навчальної дисципліни «Чисельний аналіз напруженого деформованого стану та стійкості пластин та оболонок» є описка в кількості годин лекцій та самостійної роботи (розбіжність в одну годину).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія». Ретельний аналіз дозволив встановити, що зміст ОНП узгоджується з паспортами кандидатський спеціальностей 05.23.01 «Будівельні конструкції, будівлі та споруди», 05.23.02 «Основи і фундаменти», 05.23.05 «Будівельні матеріали та виробництво», 05.23.08 «Технологія та організація промислового та цивільного будівництва», які входять в спеціальність 192 «Будівництво та цивільна інженерія». Причому, в академії функціонують спецради за трьома спеціальностями (05.23.02, 05.23.05, 05.23.08).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОНП передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії через вільний вибір здобувачами навчальних дисциплін, які складають 30%. Потрібно відзначити, що в оновленій ОНП (2020 року) відсутній блоковий принцип вибору навчальних дисциплін вільного вибору, що дозволяє гнучкіше реалізовувати індивідуальну траєкторію навчання здобувачів, з врахуванням специфіки їх наукової роботи та інтересів. Проте перелік навчальних дисциплін вільного вибору обмежується лише навчальними дисциплінами циклу професійної підготовки, що виключає можливість вибору навчальних дисциплін циклу загальної підготовки. Під час акредитації

було з'ясовано, що в академії розробляється проект «трирівневого» вибору навчальних дисциплін вільного вибору – буде можливість вибору з переліку навчальних дисциплін: які входять в ОНП; які викладаються на будівельному факультеті; на інших факультетах академії. Процедура вибору навчальних дисциплін регулюється «Положенням про порядок вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти» (<https://pgasa.dp.ua/hp-2/e-doc/polozhenpu/>). Цим положенням передбачено, що цей вибір аспірант здійснює за рекомендацією наукового керівника відповідно до тематики наукового дослідження. Процедура вибору навчальних дисциплін є зрозумілою для здобувачів, вони достатньо інформовані професорсько-викладацьким складом відповідних кафедр щодо змісту навчальних дисциплін. Аналіз співбесід з фокус-групами дозволив зробити висновок про те, що фактичний вибір навчальних дисциплін здійснюється, в основному, за індивідуальним підходом, що дозволяє отримати необхідні специфічні компетенції, які застосовуються при розв'язанні наукових завдань за темами дисертаційних робіт.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів здійснюється за рахунок виконання наукових досліджень в лабораторіях ЗВО під керівництвом їх наукових керівників. Здобувачів постійно залучають до виконання науково-дослідних робіт за державними та госп-розрахунковими тематиками. Зокрема здобувачі впродовж 2017-2020 років залучалися до виконання 20 таких робіт (інформація долучена до справи). Це дозволяє здобувачам практично вивчати передовий досвід на виробництві і впроваджувати свої розробки. Для посилення практичної підготовки з викладацької майстерності в ОНП для здобувачів 3-го року навчання передбачено навчальну дисципліну «Науково-педагогічна практика» тривалістю чотири тижні. Аналіз звітів про проходження науково-педагогічної практики (долучені до справи) здобувачами вищої освіти дозволив зробити висновок про те, що практика включає ознайомлення з законодавчими документами в сфері освіти, організацією навчального процесу в академії, навчально-методичною, науковою роботою, виховною роботою кафедри, відвідування занять для перейняття досвіду їх проведення, розробку конспектів та проведення занять, профорієнтаційну роботу. Звіти з практики заслуховуються на засіданнях кафедр. Під час бесід зі здобувачами, академічним персоналом, з допоміжними підрозділами з'ясовано, що існує практика залучення здобувачів за даною ОНП до викладання на кафедрах за сумісництвом. Доцільно приділити більше уваги збору даних (анкетуванню) та аналізу задоволеності здобувачів результатами практичної підготовки.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОНП «Промислове та цивільне будівництво» дозволяє забезпечити набуття здобувачами соціальних навичок, що досягаються у результаті оволодіння загальними компетентностями, визначеними ОНП (2020 рік), такими як: ЗК.4, ЗК.7, ЗК.9, ЗК.10, ЗК.11, СК.4, СК.7, СК.8, СК.10 за рахунок обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін, що відображено в таблиці ОНП «Матриця відповідності визначених освітньою програмою компетентносте дескрипторам НРК». Здобувачі проявляють та вдосконалюють свої соціальні навички під час проходження «Науково-педагогічної практики». Ці навички також розвивають шляхом виступів на конференціях, бесідах з науковими керівниками та іншими науковими консультантами. Окремі здобувачі, які працюють за сумісництвом викладачами в ЗВО, розвивають соціальні навички у своїх студентів.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група ознайомила з навчальним планом підготовки здобувачів за ОНП «Промислове та цивільне будівництво» та встановила, що обсяг освітньої підготовки здобувачів становить 60 кредитів ЄКТС. З них спеціальних курсів за обраною ОНП, включаючи навчальні дисципліни вільного вибору, – 60% (36 кредитів), складова з філософії – 10% (6 кредити), складова з методології та організації наукових досліджень – 10% (6 кредитів), вдосконалення іноземної мови – 13% (8 кредитів), науково-педагогічна практика – 7% (4 кредити). В навчальному плані аудиторні заняття складають 707 год (39%), самостійна робота – 1093 год (61%). Мінімальний обсяг одного освітнього компоненту становить 3 кредити ЄКТС. Обсяг освітніх компонентів ОНП відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів. Навчальний план (2016 року) потребує корегування навчальних дисциплін вільного вибору, оскільки в ОНП (2020 року) блоковий принцип вибору відсутній. В навчальному плані не зрозуміла мета виділення для навчальних дисциплін (ЗН.01, ЗН.02, ЗН.03) окремого стовпчика із зазначенням кількості годин для підготовки до екзамену, якщо вони входять в самостійну роботу (наприклад, силабус «Філософія науки»). Під час анонімного опитування здобувачів 01.02.200...

15.02.2020, в якому взяло участь 10 аспірантів, проведеного відділом профорієнтаційної роботи та маркетингу, на запитання «Вважаю, що співвідношення змісту навчального матеріалу за дисципліною та часу, відведеного на його засвоєння, є рівномірним – аспіранти не були перевантажені під час вивчення дисципліни» відповіли «так» 80%, «частково» – 20%. Проведене експертною групою інтерв'ювання здобувачів дозволило зробити висновок про те, що вони не вважають себе перевантаженими.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

На даний час підготовка здобувачів вищої освіти за ОНП «Промислове та цивільне будівництво» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за дуальною формою освіти не проводиться. Проте ЗВО працює в даному напрямі. Зокрема, прийнято «Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в Державному вищому навчальному закладі «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» (<https://pgasa.dp.ua/hp-2/e-doc/polozhennya/>). Співкування з роботодавцями підтвердило їх обізнаність з дуальною формою освіти та зацікавленість до співпраці в даному напрямі.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОНП періодично переглядається з врахуванням думок зацікавлених сторін – здобувачів, роботодавців, фахівців інших ЗВО, які були долучені розробки ОНП (2020 року). Загальний обсяг ОНП та вибіркового навчальних дисциплін відповідає чинному законодавству України. ОНП має чітку та зрозумілу структуру, освітні компоненти складають логічну систему. Це дозволяє досягати заявлених цілей та програмних результатів навчання. Зміст ОНП узгоджується з паспортами кандидатської спеціальностей, які відносять до сфери промислового та цивільного будівництва. За заявленою на акредитацію освітньо-науковою програмою «Промислове та цивільне будівництво» передбачено формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, дисципліни вільного вибору обираються, в основному, за індивідуальним принципом, враховуючи напрям дисертаційного дослідження, перелік запропонованих на вибір навчальних дисциплін є достатнім, здобувачі достатньо проінформовані про зміст цих навчальних дисциплін, під час зустрічі вони засвідчили, що тиску під час вибору таких навчальних дисциплін на них не було.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Для підсилення знань та вмінь з професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи доцільно в цикл загальної підготовки включити відповідну навчальну дисципліну. Пропонується для окремих навчальних дисциплін переглянути розподіл аудиторних годин (лекції, лабораторні, практичні заняття), з метою забезпечення потрібних вмінь та навичок. Рекомендується в силабусах навчальних дисциплін конкретизувати взаємовідносини між здобувачами та викладачем, особливо в умовах карантину (дистанційного навчання). Потрібно звернути увагу на перегляд силабусів з врахування специфіки навчання здобувачів на заочній формі. Для розвитку в здобувачів вищої освіти поглибленого практичного розуміння особливостей своєї професії, глибокої адаптації освітньо-наукового процесу в ЗВО до вимог ринку праці рекомендується впровадити навчання за дуальною освітою. Пропонується розширити перелік вибіркового навчальних дисциплін з циклу загальної підготовки та забезпечити можливість вільного вибору навчальних дисциплін з інших освітніх програм. Під час анонімного анкетування здобувачів доцільно включити питання щодо задоволеності компетентностями, набутими під час практичної підготовки. Дані рекомендації потребують аналізу із залученням думки здобувачів, роботодавців та можуть бути враховані при черговому перегляді освітньо-наукової програми.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура та зміст ОНП «Промислове та цивільне будівництво» дозволяє здійснювати якісну підготовку здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Вказані вище недоліки несуттєві та можуть бути переглянуті при черговому оновленні даної ОНП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання для здобуття наукового ступеня доктора філософії, розроблені та затверджені в установленому МОН України порядку і оприлюднені на веб-сторінці ДВНЗ ПДАБА (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/11/2020-PRAVYLA-ZI-ZMINAMY-2.pdf>). За результатами онлайн-візиту в ЗВО при зустрічі зі здобувачами виявлено, що вони є чіткими та зрозумілими. У правилах прийому відображено, що навчання за ОНП орієнтовано на отримання наукових знань в галузі будівництва відповідно до досліджень наукових шкіл академії. Програми вступних випробовувань розробляються провідними науково-педагогічними працівниками випускових кафедр. Прийом до аспірантури проходить у формі фахових вступних випробовувань за програмами. При вступі абітурієнти здають екзамен із іноземної мови, фахового та додаткового вступного екзамену для осіб, які мають освіту не базового профілю «Будівництва». З абітурієнтами проводиться співбесіда на предмет наукових досягнень для проведення дослідницьких робіт. Як іспит з іноземної мови абітурієнтам зараховують сертифікат про володіння іноземною мовою на рівні не нижче B2. При вступі абітурієнта нараховується додаткові бали за наукові статті у фахових виданнях, патенти, участь у наукових конференціях. Дискримінаційних положень відносно здобувачів не виявлено.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання та вимоги до вступників забезпечують отримання необхідних знань та практичних навичок за такими особливостями самої програми, а саме прогресивні та інноваційні системи і технології організації будівельних процесів, розроблення та моделювання будівельних конструкцій і споруд, енергоефективні матеріали і вироби (<https://pgasa.dp.ua/123-doktor-filosofiyi/budivnytstvo-i-tsyvilna-inzheneriya/>). Екзаменаційні білети складено з урахуванням особливостей ОНП та з врахуванням попередніх припущень здобувача щодо теми дисертаційної роботи на підставі співбесіди з ним на предмет попередніх наукових досягнень.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В академії, загалом, та за ОНП ПЦБ, зокрема, питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюється Стандартом ДВНЗ ПДАБА «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» (https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/POLOZHENNYA_pro-akademichnu-mobilnist-1.pdf). Під час відеоконференції зі здобувачами ступеня доктора філософії дискримінаційних проявів, щодо вступників – не виявлено. В академії розроблена та затверджена в установленому порядку програма для здобувачів доктора філософії участі в академічній мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів, отриманих у неформальній освіті регулюється Стандартом ДВНЗ ПДАБА «Тимчасовий порядок визнання у ДВНЗ ПДАБА результатів навчання здобувачів у неформальній та інформаційній освіті» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/tymchasovij-poryadok.pdf>). Під час онлайн-візиту у ЗВО прикладів потреби визнання результатів навчання, що отримані в неформальній освіті за ОНП ПЦБ підготовки здобувачів третього рівня - не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Експертна група дійшла висновків, що сильними сторонами у контексті Критерію 3 треба вважати наступне. Правила прийому є чіткими, зрозумілими і не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на веб-сторінці ДВНЗ ПДАБА. Правила прийому враховують особливості вступної компанії для абітурієнтів за ОНП «Промислове та цивільне будівництво», які мають іншу базову освіту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Доцільно вдосконалювати роботу щодо залучення іноземних громадян для навчання за ОНП «Промислове та цивільне будівництво».

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

За результатами зустрічей відповідно до програм онлайн-візиту експертна група вважає, що здобувачі третього рівня ОНП «Промислове та цивільне будівництво» мають вільний доступ до Правил прийому, ознайомлені з процедурою вступу до аспірантури, а визнання результатів відповідає існуючим вимогам. Достовірність підкритеріїв підтверджена відповідними положеннями та документами ДВНЗ ПДАБА.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

В результаті експертної оцінки встановлено, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання. Аналіз контенту освітніх компонентів та інтерв'ювання підтвердили коректність представлених академією матеріалів. У зв'язку із ситуацією з COVID-19 академія успішно працює дистанційно. Така швидка адаптація відбулася за рахунок використання пакету Office-365. На заняттях перевага надається практичній складовій. До викладання дисциплін залучаються стейкхолдери, що сприяє професійному розвитку здобувачів вищої освіти. Силабуси навчальних дисциплін та ОНП оприлюднені на офіційному вебсайті академії. Студентоцентрикований підхід забезпечується вільним вибором вибіркового дисциплін. Дотримання принципу академічної свободи як цінності академії підтверджено в ході інтерв'ю.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

В ході інтерв'ювання відмічено, що в Придніпровській державній академії будівництва та архітектури налагоджена якісна система інформування здобувачів щодо змісту, цілей, програмних результатів навчання. У ході викладання дисципліни викладач виступає не лектором, а фасилітатором. В академії розроблено Положення про анкетування здобувачів вищої освіти, відповідно до якого відбувається анкетування. В академії успішно використовується дистанційна платформа на база Office 365, в якій постійно оновлюється навчальний контент. На початку вивчення курсу викладачі інформують здобувачів про форми і методи контролю, цілі та очікувані результати навчання. В якості каналів комунікації застосовується листування у електронній пошті, соціальні мережі. Наявність продуктивних комунікацій між здобувачами, викладачами, адміністративним персоналом та достатній рівень задоволеності ними здобувачів підтверджено в ході експертної оцінки.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

В академії створені сприятливі умови для проведення наукових досліджень. Поєднанню навчання та досліджень сприяє практика проведення академічних семінарів-дискусій, спікерами яких є викладачі, провідні науковці та стейкхолдери. Тематика досліджень відповідає новим викликам будівельної справи, зокрема здобувачам вищої освіти третього рівня викладається дисципліна «Нанотехнології у виробництві будівельних матеріалів» та інші. В ході експертної оцінки відмічено інтеграцію результатів наукових досліджень у освітній процес.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

В ході експертної оцінки встановлено, що в академії постійно оновлюється зміст ОНП (зокрема, чергове оновлення відбулося у 2020 році) шляхом впровадження у навчальний процес результатів прикладних та фундаментальних науково-дослідних робіт. ОНП БЦІ за спеціальністю 192 Будівництво та цивільна інженерія готує фахівців для будівельної сфери. Тому оновлення змісту освіти на базі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі є критичною умовою визначення змісту, дизайну програми та чинником її конкурентоспроможності. Про оновлення викладачами освітнього контенту на основі сучасних наукових, технологічних досягнень і практик свідчать матеріали самоаналізу ЗВО, результати зустрічі з академічним персоналом, здобувачами, роботодавцями та випускниками, аналіз силабусів та навчального контенту (наявність сучасної проблематики завдань, кейсів). Тематика дисертаційних робіт спрямована на вирішення актуальних завдань у сфері будівництва, теми мають прикладне значення. Результатом відпрацювання дослідницької компетентності є стажування у Словацькому технічному університеті у Братиславі, проект "InStep training" за грантом Вишеградського фонду (2019 р.) Бордун М.В., а також Бердников М.Р. – стажування у Кільському університеті, Великобританія, за програмою Erasmus+KA107 (січень-червень 2021 р., підписано договір та оформлюються візові документи).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація освітнього середовища – один з базових принципів функціонування академії, він послідовно реалізується шляхом участі аспірантів і викладачів у програмах міжнародного академічного обміну та міжнародних освітніх програмах і грантах. академія має мережу міжнародного партнерства – наразі діє 16 угод. Експертною групою проаналізовано угоди про освітньо-наукову і науково-технічну співпрацю і встановлено, що зміст ОНП, форми навчання/викладання втілюють досвід провідних університетів Великобританії, Греції, Грузії, Іспанії, Німеччини, Польщі, Словаччини, Франції. В ході зустрічі підтверджено наявність академічної мобільності та інтернаціоналізацію діяльності академії. Здобувачі та викладачі співпрацюють за програмами міжнародного академічного обміну Erasmus+ з Кільським університетом (Великобританія), Університетом західної Аттики (Греція), Лодзинським технічним університет (Польща). Крім того, налагоджено співробітництво з відомими промисловими компаніями HERZ Armaturen GmbH (Австрія), Maschinenfabrik Gustav Eirich GmbH (Німеччина). В ході інтерв'ювання відмічено сприяння підвищенню рівня знання англійської мови, зокрема в ДВНЗ ПДАБА міжнародним освітнім центром Пірсон-Дінтернал проводяться тренінги і семінари.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

У ДВНЗ ПДАБА викладання/навчання спрямоване на формування розвинутої професійної компетентності та забезпечення прикладного характеру освіти. Реалізація принципу студентоцентрованості передбачає побудову відносин довіри та співпраці з викладачами; налагоджену систему опитувань здобувачів щодо якості викладання та організації освітнього процесу. Забезпечення інформованості студентів про всі складові навчального процесу шляхом підтримки актуальності матеріалів в Office-365 та moodle, використання додаткових зручних каналів комунікації. Програма позааудиторних освітніх заходів фокусують увагу на найактуальніших трендах, забезпечують доступ здобувачів до прогресивного професійного ком'юніті, сприяють відпрацюванню професійних та соціальних компетентностей.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Незрозумілою залишається інформація щодо рівня задоволеності здобувачів методами навчання. За вказаним посиланням, справді знаходяться анкети, однак у форму "Дистанційне навчання" більше не можна додавати відповіді. Доцільно долучати здобувачів освіти, зокрема, студентське самоврядування до створення анкет та механізмів проведення опитувань, а також систематизувати та упорядкувати опитування здобувачів та викладачів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОНП має значний рівень узгодженості за всіма підкритеріями. Однак, наявна несистематичність використання платформи Moodle. Започатковано формальне опитування здобувачів цієї ОНП щодо рівня задоволеності, покращення освітнього процесу та оновлення змісту освітніх компонент та ОНП. В цілому, ОНП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 4. Виявлені недоліки не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Загальні форми контрольних заходів та порядок їхнього проведення регулюється Положенням про організацію освітнього процесу, яке знаходиться у вільному доступі на сайті академії. Для всіх дисциплін розроблені силабуси та розміщені у репозиторії ДВНЗ ПДАБА. Порядок (форми контрольних заходів та критерії) оцінювання результатів навчання за кожною дисципліною висвітлено у силабусах та використовуються і в системі дистанційного навчання. Підсумковий контроль здійснюється у вигляді іспитів або заліків. При оцінюванні враховуються результати поточного контролю. Вибір, конкретизація та деталізація критеріїв оцінювання здійснюється кафедрами. Форми та критерії контрольних заходів чіткі, зрозумілі, оприлюднюються заздалегідь в Office-365, а також на початку семестру викладачі звертають увагу здобувачів вищої освіти на особливості оцінювання в межах кожної дисципліни. Інтерв'ювання здобувачів показало, що критерії оцінюванні у цілому є чіткими та зрозумілими.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти відсутній, тому ОНП підготовлена автономно.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На вебсайті академії у відкритому доступі розміщено Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, в якому чітко і зрозуміло висвітлені правила проведення контрольних заходів, процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Крім того, у ЗВО розроблено Порядок процедури врегулювання конфліктних ситуацій та розгляду скарг, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією серед учасників освітнього процесу ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», яке розміщене на сайті академії у вільному доступі. Здобувачі підтвердили доступність та дотримання цих правил. Об'єктивність екзаменатора забезпечується, окрім визначених у відомостях про самооцінювання, використанням у навчальному процесі Office-365 (всі результати вносяться до онлайн середовища). Як зазначено у звіті самооцінювання випадків застосування процедур врегулювання конфлікту інтересів не було. В ході зустрічі здобувачі зазначили, що ознайомлені з процедурою та мають можливість вирішити питання, що стосуються оцінювання.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури академічної доброчесності в академії регламентуються Кодексом академічної доброчесності та Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату у ЗВО «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», які розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО. Правила є чіткими, зрозумілими та послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу. Інтерв'ю та результати опитувань підтверджують високий рівень свідомого дотримання принципів академічної доброчесності в академічній спільноті та «нульову толерантність» до будь-яких проявів недоброчесності. Випадків порушень академічної доброчесності на ОНП не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявність функціонуючого та наповненого репозиторію ЗВО, у якому є доступ до організаційно-методичних документів. Знаходження у відкритих джерелах "Положення про організацію освітнього процесу", ОНП, силабусів навчальних дисциплін із чіткими критеріями оцінювання. Наявність Кодексу академічної доброчесності. Застосування широкого спектра сучасних методів викладання/навчання з акцентом на забезпечення прикладного характеру освіти та формування розвинутої професійної компетентності. Реалізація принципу студентоцентрованості сприяє побудові відносин довіри та співпраці здобувачів з викладачами. В академії наявна відкритість та доступність для спілкування адміністрації, викладачів. Забезпечення максимальної поінформованості здобувачів щодо складових навчального процесу шляхом актуалізації матеріалів у персональних кабінетах в moodle та Office-365.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Незважаючи на те, що в академії створено психологічну службу (<https://pgasa.dp.ua/studentu/psihologichna-sluzhba/>), спрямовану на психологічну адаптацію здобувачів вищої освіти та забезпечення їх психологічного здоров'я, здобувачам вищої освіти третього рівня про неї практично нічого не відомо. Рекомендовано покращити рівень поінформованості здобувачів. Доцільно запровадити форми і критерії оцінювання результатів навчання, які краще адаптовані до оцінювання творчої складової підготовки здобувача. Варто запровадити у ЗВО практику інформаційних заходів щодо популяризації академічної доброчесності та роз'яснення її проявів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОНП має значний рівень узгодженості за всіма підкритеріями. Хоча, спостерігається дещо формальний підхід у популяризації академічної доброчесності у ЗВО, а саме її проявів. Отже, ОНП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОНП ПЦБ третього (доктор філософії) рівня вищої освіти, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів. Підбір викладачів для забезпечення відповідного компоненту ОНП здійснюється з урахуванням цілей програми, компетентностей та програмних результатів навчання, що відповідає вимогам Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту». До аудиторних занять з ОНП ПЦБ залучено досвідчених вчених ДВНЗ ПДАБА, які мають досвід керівництва аспірантською підготовкою. Провідні викладачі є членами спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій, приймають активну участь в Міжнародних конференціях, мають публікації в SCOPUS тощо.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів регламентується відповідним положенням академії, що розміщено на сайті ЗВО, є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний якісний рівень викладання дисциплін відповідно до цілей програми. Критеріями конкурсного добору є професіоналізм та спроможність забезпечити викладання відповідно до цілей ОНП ПЦБ з врахуванням наукового ступеня та вченого звання за профілем ОНП, наявність

наукових та навчально-методичних публікацій з дисциплін викладання. Під час онлайн-зустрічі з викладацьким складом ОНП встановлено, що процедура та критерій конкурсного відбору усім відомі.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

В академії з метою підвищення якості освіти шляхом інтеграції практичного досвіду та теретичної підготовки докторів філософії для реалізації ОНП ПЦБ залучаються професіонали-роботодавці. ДВНЗ ПДАБА забезпечує ділові зустрічі з обміном досвідом та стажування викладачів на виробництві, що підтверджено під час онлайн зустрічі зі стейкхолдерами. При виконанні науково-дослідної роботи здобувачі залучаються до виконання госп-договірних робіт з будівельними організаціями НТЦ «Академія будівництва України», ТОВ «ЮАК», ПАТ Аграрно-виробниче підприємство «Сотружество», ТВК «Ольвія». На підприємствах надається можливість користуватись матеріальною базою та інформаційними ресурсами, отримувати спеціальні консультації досвідчених підприємців з окремих розділів дисертаційної роботи та впроваджувати свої інноваційні розробки.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО при підготовці докторів філософії за ОНП ПЦБ до проведення аудиторних занять залучає професіоналів-практиків, експертів у галузі будівництва та представників-роботодавців. Провідні професори мають досвід виробничої діяльності на підприємствах будівельної галузі. Залучаються професіонали-практики для підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії з інших ЗВО (проф. Бернарда Маркерта з Аахенського технічного університету, Німечина, проф. Яна Ааврайцевича та проф. Лукаша Качмарика з Лодзинського технічного університету, Польща, Станіслава Дуката з Словацького технологічного університету, Словачія, Жана-Поля Мейєраз Стразбурзького університету, Франція).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Процес підвищення кваліфікації НПП, що забезпечують реалізацію ОНП, регламентується відповідними положеннями ДВНЗ ПДАБА про підвищення кваліфікації та конкурсного відбору (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pidvyshhennya-kvalifikatsiyi.pdf>), які також прописані в умовах контракту між ЗВО та НПП. ЗВО сприяє підвищенню кваліфікації НПП у вітчизняних та іноземних наукових закладах та виробничих підприємствах, участі в симпозиумах й конференціях та спеціалізованих вчених радах. Викладачі ОНП поєднують викладацьку діяльність з роботою у будівельній галузі при виконанні наукових досліджень з держбюджетних та госп-договірних тематик із залученням здобувачів наукового ступеня (<http://srd.pgasa.dp.ua/catalog/scientific-and-technical-researches>). За останні 5 років, викладачами, що забезпечують реалізацію ОНП ПЦБ, захищено 2 докторські дисертації (Заєць Є. І., Нікіфірова Т. Д.).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В академії запроваджено систему сприяння професійного розвитку викладачів. Стимулювання професійного вдосконалення НПП регламентується положенням про порядок конкурсного відбору на заміщення вакантних посад викладачів, порядком підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pidvyshhennya-kvalifikatsiyi.pdf>). Заохочуються стажування у вітчизняних організаціях та закордоном. Встановлюються надбавки до посадових окладів за результатами рейтингового оцінювання роботи НПП (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/OR-04-20.pdf>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

В академії існує практика постійного залучення провідних фахівців в галузі до організації та реалізації освітньої програми, а також експертів у галузі будівництва та роботодавців. Налагоджена співпраця з підприємствами галузі будівництва та науково-дослідними установами для реалізації ОНП ПЦБ. Викладачі обираються за конкурсом на прозорій основі відповідно до цілей ОНП, регулярно підвищують рівень викладацької майстерності, в тому числі закордоном. У ДВНЗ ПДАБА реалізована система сприяння міжнародних публікацій та участі в різноманітних вітчизняних й міжнародних проектах. Існує система стимулювання викладачів та здобувачів ОНП щодо підвищення рівня їхньою кваліфікації та професійної майстерності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Вдосконалювати форми залучення до спільної науково-дослідної роботи та навчального процесу роботодавців з метою покращення результатів реалізації ОНП. Приділити особливу увагу стажуванню НПП разом зі здобувачами в закордонних установах. Слідкувати за відповідністю фахового рівня окремих викладачів, що викладають за ОНП «Будівництво та цивільна інженерія». Доцільно створити філії кафедр у провідних будівельних організаціях регіону.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Забезпечення досягнення визначених ОНП та програмних результатів здійснюються за рахунок академічної та професійної кваліфікації викладачів та співпраці зі стейкхолдерами ОНП ПЦБ. Академічна та професійна кваліфікація НПП за цією програмою відповідає сучасним вимогам, а виявлені недоліки не є системними та суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

В ході експертної оцінки виявлено що в цілому фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення є достатніми для реалізації цілей ОНП та програмних результатів навчання. Створено і функціонує репозиторій наукових публікацій, авторефератів і дисертацій, кафедральні науково-технічні бібліотеки. Результати інтерв'ювання фокус-груп дозволив зробити висновок проте, що в академії діє безкоштовний Wi-Fi. Завдяки входженню ДВНЗ ПДАБА до Дніпровського консорціуму університетів є можливість спільного використання матеріально-технічної бази, що було підтверджено під час спілкування зі здобувачами вищої освіти. У академії функціонують потужні лабораторії. За потреби здобувачі забезпечуються гуртожитком з прийнятними умовами проживання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Зустрічі з академічним персоналом, здобувачами вищої освіти, випускниками, адміністративним та допоміжним персоналом свідчать, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ учасників освітнього процесу до всієї інфраструктури та ресурсів, необхідних для навчання та/або викладання в межах освітньо-наукової програми. Здобувачі та викладачі мають змогу безоплатно користуватися ресурсами бібліотеки, спортивних залів та майданчиків. На території ЗВО наявні зони вільного доступу до мережі Wi-Fi.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я всіх учасників освітнього процесу. Матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу задовольняє потреби та інтереси здобувачів. Для всіх учасників освітнього процесу періодично проводяться інструктажі з охорони праці та техніки безпеки, про що свідчать проведені інтерв'ю зі здобувачами та академічним персоналом. Експертами зазначено, що ЗВО підтримує та розвиває інфраструктуру, для задоволення потреб та інтересів здобувачів: здобувачі вищої освіти мають можливість займатися у спортивних секціях, художній самодіяльності тощо.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

В інтерв'ю здобувачі зазначили, що їм вистачає всіх видів підтримки в академії. Переважно освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримки здобувачів вищої освіти надається через наукових керівників, кафедри, відділ аспірантури, які є важливою ланкою комунікації здобувачів з академією. Консультативна підтримка здійснюється в Office-365 та безпосередньо викладачами, співробітниками. Соціальна підтримка є проявом цінностей ДВНЗ ПДАБА, студентоцентрованого підходу та реалізується через адаптацію розкладу під робочий графік слухачів, особливі освітні потреби. Щодо психологічної підтримки, аспіранти зазначили, що характер комунікацій та клімат в академії позитивні та сприяють розвитку; здобувачі цінують атмосферу прогресивного соціокультурного середовища, створену в академії. Специфічних запитів на психологічну та соціальну підтримку не зафіксовано. Загалом, здобувачі та представники самоврядування підтвердили, що задоволені рівнем організаційної, освітньої, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час експертизи було виявлено, що питання інклюзивності в ЗВО пріоритетне. До кращих практик можна віднести розроблену Концепцію реконструкції приміщень ДВНЗ ПДАБА, в якій передбачено облаштування пандусу, двох підйомних платформ, ремонт тротуарного покриття з метою забезпечення доступності входу для маломобільних груп населення. В академії затверджено порядок супроводу осіб з обмеженими фізичними можливостями (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Nakaz-vid-26.02.1019r.-110.pdf>). Слід зазначити, що на даний момент в академії за ОНП ПЦБ не навчаються особи з особливими потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій в ЗВО регламентовано Порядком процедури врегулювання конфліктних ситуацій та розгляду скарг, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією серед учасників освітнього процесу ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2019/12/poryadok-prodtsedury-vregulyuvannya-konfliktnyh-sytuatsij.pdf>). Процедура розгляду конфліктних ситуацій (за умови їх виникнення) здійснюється відповідно до Порядку роботи зі зверненнями та організації особистого прийому громадян (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Nakaz.pdf>). Однак під час проведення експертизи виявлено, що здобувачі недостатньо обізнані щодо механізму та алгоритму дій в разі виникнення конфліктів. Здобувачі вищої освіти зазначили, що при конфліктах в першу чергу звертаються до керівника, відділу аспірантури, самоврядування.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення є достатніми для реалізації цілей ОНП. Доступ до інфраструктури ЗВО та інформаційних ресурсів в межах ОНП здійснюється безоплатно. Слід зазначити, що ЗВО створює умови для реалізації права на освіту для осіб з особливими потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недостатня поінформованість аспірантів щодо алгоритму дій в разі необхідності психологічної допомоги. Для врегулювання конфліктних ситуацій, можливо, має сенс проводити інформаційні заходи для підвищення обізнаності здобувачів. Рекомендується періодично проводити інформаційні зустрічі з усіма учасниками освітнього процесу, спрямовані на підвищення рівня обізнаності щодо попередження та вирішення конфліктних ситуацій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Враховуючи контекст та вагу кожного підкритерію, ОНП загалом відповідає Критерію 7 з недоліками, що не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури започаткування, розробки, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм визначаються Стандартом ОП-03-02 «Про освітні програми зі спеціальностей у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» 2020 року (<https://pgasa.dp.ua/hp-2/e-doc/polozhennya/>; <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/09/Standart-OP-03-20.pdf>). Зокрема, п.5 цього стандарту регулює процедури моніторингу та перегляду освітніх програм. Експертна група констатує, що оновлена ОНП «Промислове та цивільне будівництво» 2020 року врахувала побажання стейкхолдерів щодо усунення блоковості навчальних дисциплін вільного вибору, ОНП була розглянута на засіданнях провідних кафедр та навчально-методичній раді будівельного факультету до початку навчального семестру, що узгоджується з п. 5.7 Стандарту ОП-03-02.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Представник здобувачів включений до складу розробників даної ОНП 2020 року (https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/10/КМ_226_01743.pdf). Зацікавлені особи, в тому числі й здобувачі за даною ОНП, можуть безпосередньо долучатися до процесу періодичного перегляду ОНП шляхом надання своїх пропозицій на сторінці сайту ЗВО «Обговорення освітніх програм, за якими здійснюється підготовка» (<https://pgasa.dp.ua/discussions/educational-programs/>). У ЗВО працює рада молодих вчених (<http://srd.pgasa.dp.ua/catalog/rada-molodih-vchenih>), голова та заступник якої безпосередньо пов'язані зі спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія». В академії функціонує студентська рада, на сторінці якої аспіранти можуть пройти анонімне анкетування (<https://pgasa.dp.ua/hp/km/sklad-studentskoyi-rady/>). Представники студентства входять до складів вченої ради академії, науково-технічної ради академії, вченої ради будівельного факультету, де відбуваються перегляди та узгодження освітніх програм.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці безпосередньо впливають на процес періодичного перегляду даної ОНП, оскільки входять до складу її розробників (https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/10/КМ_226_01743.pdf). Серед чотирьох роботодавців, які входять до розробників даної ОНП, троє є представниками бізнесу, а один – представником іншого ЗВО. Спількування з роботодавцями дозволило зробити висновок про те, що відбувається регулярна їх комунікація з представниками ЗВО у формальній та неформальній атмосфері. Роботодавці звернули увагу, зокрема Перегінець І.І., що на їх прохання в оновленій ОНП відсутній принцип блоковості вибору навчальних дисциплін вільного вибору. За пропозицією Нагорного Д.В. (зустріч з роботодавцями), враховано регіональні особливості Дніпропетровщини, розширено наукові тематики, внесені зміни в навчальні дисципліну, пов'язану з механікою ґрунтів. Є побажання роботодавці щодо подальшого вдосконалення ОНП. Зокрема, пропонується поєднувати організацію будівництва з управлінськими проектами (зустріч з роботодавцями). Бринзін Є.В. зазначив, що має спільні з академічним персоналом академії опубліковані праці. Також він зазначив, що практично завершив запровадження власної іменної стипендії для талановитих здобувачів. Роботодавці підтвердили обізнаність в особливостях дуальної освіти та виступають за її впровадження на своїх підприємствах (Перегінець І.І.).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В академії функціонує відділ якості, маркетингу та профорієнтаційної роботи який відповідає за моніторинг працевлаштування випускників. На сайті ЗВО (<https://pgasa.dp.ua/vacancies/ptcb/>) розміщується інформація про вакансії, в тому числі і для випускників «Промислове та цивільне будівництво». Оскільки, як зазначається у відомостях про самооцінювання, основним роботодавцем за даною ОНП є академія, то інформація щодо кар'єрного шляху випускників є відділ кадрів та кафедри, на які працевлаштовані здобувачі. Потрібно звернути увагу на

необхідність систематичної роботи із збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників за даною ОНП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Моніторинг ОНП здійснюється за допомогою анонімного анкетування здобувачів та викладачів, залучення роботодавців та інших стейкхолдерів. Проведене відділом профорієнтаційної роботи та маркетингу анонімне опитування аспірантів (додане до справи) дозволило зробити висновок, що всі опитані були вчасно проінформовані про критерії, порядок, форми та строки проведення підсумкових контролів за навчальними дисциплінами та вважають критерії оцінювання набутих знань зрозумілими; 80% опитаних вважають, що зміст навчальної дисципліни відповідає обраній спеціальності; 70% опитаних вважають, що вивчені навчальні дисципліни було корисним для подальшого дисертаційного дослідження. Такі анонімні дослідження доцільно проводити у формі пропозицій щодо покращення якості освітнього процесу та ОНП. Це дозволить виявити та реагувати на пропозиції здобувачів.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОНП «Промислове та цивільне будівництво» проводиться вперше. Експертною групою встановлено, що аналіз результатів акредитацій інших ОП проводиться двічі на рік вченою даною ЗВО (скан-копії рішень вченої ради долучені до справи). Зокрема, в рішенні вченої ради від 26.02.2020 року проводиться аналіз необхідних покращень освітніх програм за кожним із критеріїв. Це підтверджує прагнення ЗВО до вдосконалення, з врахуванням пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитацій. Окремі співробітники академії є експертами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, які спонукають до впровадження кращих практик забезпечення якості вищої освіти.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академії сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОНП. Принципи та процедури забезпечення якості в академії регламентує «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Державному вищому навчальному закладі (<https://pgasa.dp.ua/hp-2/e-doc/polozhennya/>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Розроблена система внутрішнього забезпечення якості освіти дозволяє ефективно проводити, виявляти та усувати недоліки з метою вдосконалення ОНП. ОНП «Промислове та цивільне будівництво» третього (освітньо-наукового рівня) оновлюється. До розробників ОНП долучені провідні фахівці академії, роботодавці та здобувачі. Наявна на сайті ЗВО програма обговорення ОНП дозволяє отримати зауваження та побажання щодо її вдосконалення від усіх зацікавлених сторін. До процесу анонімного анкетування щодо покращення якості освітнього процесу можуть долучатися як викладачі, так і здобувачі. Академія проводить моніторинг та аналіз результатів анонімного тестування та звітів експертних груп з уже акредитованих ОП та розробляє заходи щодо вдосконалення ОНП та освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендується на сайті академії передбачити опитування не тільки здобувачів та викладачів але й інших стейкхолдерів (роботодавців). Передбачити очні зустрічі, обговорення, семінари та інші форми взаємодії здобувачів із особами, відповідальними за розвиток, оновлення та управління в межах ОНП. Анонімні дослідження доцільно проводити не тільки у формі визначення задоволеностей, а й у формі пропозицій щодо покращення якості освітнього процесу та ОНП. Доцільно запровадити систематичну роботу із збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників за даною ОНП. Всі пропозиції щодо вдосконалення ОНП та результати їх обговорення доцільно розміщувати у вільному доступі (на сайті ЗВО).

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

В цілому в академії наявні всі складові для внутрішнього забезпечення якості ОНП. Вказані зауваження не знижують позитивної оцінки та направлені на подальше вдосконалення ОНП за даним критерієм.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Усі правила та процедури чітко сформульовані та викладені в наступних документах, які оприлюднені на сайті ЗВО (<https://pgasa.dp.ua/academy/official-inform/main-documents/>, <https://pgasa.dp.ua/selection-committee/pravilaprijomu/>, <https://pgasa.dp.ua/academy/struktura/viddili/aspanddoct/>, https://pgasa.dp.ua/hp-2/dobrochesnist/nr_documents/, <https://pgasa.dp.ua/hp-2/e-doc/polozhennya/>): «Статут ЗВО», 2017 рік; «Стратегія розвитку академії на 2020-2025 роки»; «Концепція освітньої діяльності до 2020 року»; «Кодекс академічної доброчесності», 2018 рік; «Правила внутрішнього розпорядку», 2015 рік; «Порядок врегулювання конфліктних ситуацій та розгляду скарг»; «Політики академії у сфері якості», 2019 рік; «Правила прийому на навчання», 2020 рік; «Положення про відділ аспірантури», 2019 рік; «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук», 2019 рік; «Положення про практичну підготовку докторів філософії», 2019 рік; «Положення про порядок розгляду та захисту дисертацій здобувачів наукових ступенів у спеціалізованих вчених радах академії», 2017 рік; Вартість проживання в гуртожитках з зазначенням статей витрат (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/zvedena-vartist.pdf>); «Порядок процедури врегулювання конфліктних ситуацій та розгляду скарг, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією серед учасників освітнього процесу»; «Кодекс академічної доброчесності», 2018 рік; «Положення про запобігання конфлікту інтересів, оскарження процедури та результатів підсумкового контролю», 2020 рік; «Положення про організацію освітнього процесу», 2020 та ряд інших документів. Адміністрація ЗВО забезпечує постійне оновлення цих документів та слідкує за їх дотриманням усіма учасниками освітнього процесу. Потрібно відмітити, що «Положення про порядок розгляду та захисту дисертацій здобувачів наукових ступенів у спеціалізованих вчених радах академії» потребує перегляду, оскільки враховує нормативно-правові акти МОНУ станом на 2013 рік. «Положення про практичну підготовку докторів філософії» потребує перегляду оскільки враховує набуття практичної підготовки здобувачами лише при проходженні науково-педагогічної практики. На сайті академії наявні достатньо деталізовані персональні сторінки професорсько-викладацького складу. Доцільно забезпечити на сайті відкритий доступ до повнотекстних опублікованих, принаймні в академії, науково-методичних праць професорсько-викладацького складу академії.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ОНП розташована на сайті академії (<https://pgasa.dp.ua/hp-2/e-doc/osvitni-programi/>). Можливість відкритого обговорення освітніх програм передбачена на сайті ЗВО, де розміщена окрема вкладка «Громадські обговорення» (<https://pgasa.dp.ua/discussions/educational-programs/>) з оприлюдненням електронної адреси гаранта, на яку будь-яка зацікавлена особа може подати свої пропозиції щодо вдосконалення даної ОНП. Пропозиції щодо покращення ОНП розглядаються відповідно до розроблених внутрішніх документів ЗВО.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Освітньо-наукова програма змінювалася двічі (2016, 2020) і всі її версії присутні на сайті ЗВО (<https://pgasa.dp.ua/hp-2/e-doc/osvitni-programi/>). ОНП має основну інформацію про цілі, зміст і результати навчання за нею, перелік навчальних дисциплін та структурно-логічний зв'язок між ними. Обсяг цієї інформації достатній для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства. Потрібно зазначити, що на сайт

академії є двомовним – україномовний та англomовний. Проте англomовна частина сайту потребує розвитку з метою ширшого інформування закордонних потенційних здобувачів за даною ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЗВО намагається досягти максимальної прозорості у роботі, притримується позиції відкритості та публічності, що підтверджується наявністю доступної на сайті ЗВО потрібної документації та інформації, а також регулярно їх оновлення та поповнення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Незважаючи на постійне оновлення нормативної бази та документації академією, яка доступна в повному обсязі на її сайті, доцільно переглянути «Положення про порядок розгляду та захисту дисертацій здобувачів наукових ступенів у спеціалізованих вчених радах академії», оскільки враховує нормативно-правові акти МОНУ станом на 2013 рік та «Положення про практичну підготовку докторів філософії», оскільки враховує набуття практичної підготовки здобувачами лише при проходженні науково-педагогічної практики. Потрібно розвивати англomовну версію сайту з метою ширшого інформування закордонних зацікавлених сторін. Для більшої поінформованості зацікавлених сторін рекомендується забезпечити на сайті відкритий доступ до повнотекстних опублікованих, принаймні в академії, науково-методичних праць професорсько-викладацького складу академії.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОНП «Промислове та цивільне будівництво» відповідає даному критерію. ЗВО дотримується максимальної прозорості публічності щодо правил і процедур, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітньо-наукового процесу. Інформаційно-нормативний контент, який визначає функціонування ОНП, розміщений у вільному доступі на сайті ЗВО та постійно оновлюється.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Ретельний аналіз змісту ОНП, індивідуальних планів здобувачів, зустрічі з фокус-групами дозволили встановити наступне. Зміст ОНП в цілому відповідає науковим інтересам здобувачів і забезпечує повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності. Навчальні дисципліни, що включені до навчальних планів здобувачів узгоджуються з тематикою їх досліджень. Як правило, вибіркові навчальні дисципліни циклу професійної підготовки здобувачі вибирають в залежності від тематики їх дисертаційних робіт. До навчальних планів здобувачів також включені навчальні дисципліни, що забезпечують методологічні компетентності: ЗП.1 «Наукова іноземна мова», ЗП.2 «Філософія науки», ЗП.3 «Методологія, організація і технологія наукових досліджень». Всі навчальні дисципліни, які вивчають здобувачі, викладають в академії. На думку експертної групи, для поглибленого формування викладацьких компетентностей потрібно включити до ОНП відповідну навчальну дисципліну.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

Наукові керівники здобувачів є активними дослідниками. Про це свідчить численні наукові публікації, в тому числі у виданнях, що індексуються в наукометричних базах SCOPUS та Web of Science (наприклад, Данішевський В.В. має 66 наукових робіт, опублікованих у виданнях, які проіндексовані в наукометричній базі SCOPUS, h=16), діючі наукові школи (<https://pgasa.dp.ua/scschool/>), наприклад Савицький М.В. «Архітектурно-конструктивно-технологічні системи для створення гармонійного антропогенно-природного середовища на основі збалансованого

інноваційного розвитку та національних традицій», виконання державних та госп-договірних робіт. Проаналізовані теми дисертаційних робіт 16 аспірантів та публікації їх наукових керівників (додано до справи) і встановлено, що вони між собою пов'язані. Тема дисертаційної роботи здобувачки Бордун М.В. «Житлові будинки з інтегрованими енергоефективними спорудами агропромислового призначення» дотична до науково-дослідної роботи її керівника Савицького М.В., «Наукові основи створення будівельно-аграрних кластерів із замкненим циклом матеріальних та енергетичних потоків». Тема дисертаційної роботи здобувачки Мішиної Ю.Є. «Розробка організаційно-технологічних рішень відтворення мережі дошкільних освітніх установ в умовах комплексної реконструкції території» (початок навчання – 2017 рік) дотична до публікацій її керівника, Крачуновської Т.С., наприклад, «Аналіз ресурсів для потенційної вторинної забудови та комплексної реконструкції міських територій», (рік публікації – 2016 р). Потрібно відзначити, що є здобувачі, які на момент вступу в аспірантуру вже мали спільні публікації з їх науковими керівниками. Це пов'язано з тим, що пошук талановитих здобувачів починається з бакалаврського рівня підготовки, про що зазначали під час зустрічей представники здобувачів та академічного персоналу. Практики призначення двох наукових керівників не зафіксовано. На електронних сторінках науково-педагогічних працівників ЗВО наведено інформацію про наукову діяльність та публікації, що дозволяє потенційному здобувачу визначитися з науковим керівником, який міг би максимально відповідати бажаному напрямку його наукової роботи.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Під час спілкування з фокус-групами (здобувачі, викладачі, адміністрація) встановлено, що всі здобувачі за даною ОНП мають безкоштовний доступ до лабораторій ЗВО, з метою проведення власних наукових досліджень. Академія має достатню розвинену матеріально-технічну базу, яка постійно оновлюється. Серед лабораторій та обладнання академії потрібно виділити лабораторію для проведення наукових досліджень великомасштабних металевих та залізобетонних конструкцій (до 36 м), ексклюзивне обладнання (змішувач EIRICH), працівники академії самостійно виготовляють установки (наприклад, диспергатор) на основі власних розробок. Академія має свідоцтво за номером ПЧ 06-2/202-2018 (чинне до 01.10.2021 року), яке засвідчує технічну компетентність випробувальної лабораторії науково-дослідної частини щодо процесів вимірювань з додатками на шести сторінках, де зазначається сфера процесів вимірювань. Адміністрація ЗВО відкрита для вирішення прохань здобувачів в рамках покращення умов проведення їх наукових досліджень. Значному покращенню матеріальної бази сприяє виконання науково-дослідних робіт з державним та госп-договірним фінансуванням. У здобувачів є можливість публікації своїх наукових робіт у наукових виданнях академії «Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури» (<http://visnyk.pgasa.dp.ua>), Збірнику наукових праць «Будівництво. Матеріалознавство. Машинобудування» різних серій (<http://library.pgasa.dp.ua/index.php/en/vydannya/naukova-periodyka>). Здобувачі проінформовані про можливість преміювання за публікацію статей у наукових журналах, що індексуються в наукометричних базах SCOPUS Web of Science, та частина з них такі премії вже отримала. В ЗВО проводяться наукові конференції та семінари із залученням здобувачів за даною ОНП. Під час інтерв'ювання (здобувачі, гарант, академічний персонал, відділ аспірантури та докторантури) встановлено, що впродовж перших двох років навчання результати роботи аспірантів заслуховуються двічі (посеместрово) на кафедрах. Починаючи з третього року навчання практикується заслуховування результату наукової роботи аспірантів на конференціях, які щорічно проводяться академією, а підсумкова атестація здійснюється восени на відповідних кафедрах. Академія має мережу Wi-Fi з вільним доступом до Internet. Здобувачі мають можливість безкоштовного доступу до наукометричної бази Web of Science.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Міжнародне наукове і науково-технічне співробітництво ЗВО із закордонними організаціями здійснюється в рамках міждержавних угод та проєктів, спільних науково-технічних програм, інформаційних заходів міжнародного рівня. В академії функціонує Навчально-науковий центр міжнародного співробітництва (<https://pgasa.dp.ua/academy/struktura/viddili/nncic/>), який опікується міжнародною співпрацею та координацією міжнародних академічних обмінів, забезпечує закордонні відрядження здобувачів та співробітників академії. На веб сторінці центру є інформація про гранти в яких можуть приймати участь здобувачі, перелік яких постійно оновлюється. Укладено договори із зарубіжними ЗВО (<http://srd.pgasa.dp.ua/catalog/international-cooperation>; Міжнародна діяльність – Міжнародна мобільність) щодо міжнародної академічної мобільності та виконання спільних наукових досліджень. Зокрема, в цих заходах приймали участь здобувачі Бордун М.В., Кузьменко О.М., які навчаються за даною ОНП. Під час спілкування ректор академії наголосив, що в рамках проєкту Еразмус+ підписано шість договорів з обміну студентами. Інтерв'ювання фокус-групи здобувачів підтвердило проходження окремими здобувачами закордонних стажувань (Бордун М.В., Мислицька А.О.) та участь в закордонних конференціях (Кудрявцев О.П., Мислицька А.О., Бордун М.В.). В ЗВО заохочується участь здобувачів в спільних публікаціях із закордонними партнерами (наприклад, здобувачка Бордун М.В. має таку публікацію - https://pgasa.dp.ua/bordun_mv/).

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники здобувачів за даною ОНП є активними дослідниками. Вони є керівниками або виконавцями держбюджетних, госп-договірних та кафедральних науково-дослідних тем (<http://srd.pgasa.dp.ua>, вкладка «Наукові дослідження»). На сайті академії можна ознайомитися з інформацією про наукову та науково-технічну діяльність (<http://srd.pgasa.dp.ua/catalog/prezentatsiya-naukovoi-diyalnosti->), яка щорічно оновлюється. Зокрема, в 2019 році науковий керівник Савицький М.В. та його аспірантка Бордун М.В. приймали участь в гранті InStep Project International Sustainable Engineering Practices (www.instep.cab.sk). Наукові керівники здобувачів постійно публікують результати своїх досліджень у вітчизняних та зарубіжних виданнях. З переліком публікацій можна ознайомитися на персональних сторінках керівників, які розміщені в сайті академії.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Для дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності керівників та здобувачів в ЗВО розроблено «Кодекс академічної доброчесності ДВНЗ ПДАБА» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/zvstavkami.pdf>), «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2019/12/Polozhennya-pro-zapobigannya-ta-vyavlennya-akademichnogo-plagiatu.pdf>), діє Комісія з питань етики й академічної доброчесності, до складу якої входять представники керівництва, представники студради, викладачі та здобувачі (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/05/Dodatok-do-nakazu.pdf>). Наукові роботи проходять обов'язкову перевірку на плагіат в системі UNICHECK. Надані результати перевірки на плагіат трьох наукових робіт здобувачів за даною ОНП вказують на те, що відсоток запозичень становить 3,0-18,5%. Це, в основному, інформація про авторів та список літератури. Академічний плагіат в кваліфікаційних роботах здобувачів є підставою для відмови в присудженні наукового ступеня PhD. Інформацію про необхідність дотримання академічної доброчесності донесено до всіх зацікавлених сторін. В межах ОНП випадків порушення академічної доброчесності у науковій діяльності керівників та здобувачів не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Зміст освітньо-наукової програми зрозумілий та відповідає науковим інтересам здобувачів, забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності. Напрями дисертаційних робіт здобувачів відповідають науковим здобуткам їх керівників. Існує практика проведення наукових досліджень майбутніх керівників з їх аспірантами до вступу на навчання за даною ОНП та публікування спільних наукових праць. В академії використовуються сертифіковані лабораторії для проведення експериментальних досліджень, працює безкоштовний безпроводний інтернет зв'язок. ЗВО веде активний пошук міжнародних партнерів для спільних освітніх та наукових проектів. При цьому здобувачів приймають активну участь в міжнародній діяльності через виступи на конференціях, публікацію результатів своїх наукових досліджень та закордонне стажування. Наукові керівники здобувачів за даною ОНП мають держбюджетні та госп-договірні наукові роботи, до яких залучають на оплатній основі здобувачів. Заклад цілеспрямовано дотримується політики академічної доброчесності. Для цього розроблено ряд регламентуючих документів, діє Комісія з питань етики й академічної доброчесності, проводиться перевірка наукових робіт на плагіат.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Рекомендується забезпечувати щонайменше одну можливість для стажування кожного здобувача за кордоном впродовж навчання за даною ОНП.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

За ОНП «Промислове та цивільне будівництво» сформований потужний колектив науковців, які активно займаються науково-дослідницькою діяльністю. Пошук талановитих здобувачів починається вже з бакалаврського

рівня підготовки, що забезпечує налагодження взаємодії з потенційним науковим керівником, накопичення практичного досвіду та чітке розуміння на пряму подальших наукових досліджень в аспірантурі. Це дозволяє здійснити усвідомлений вибір наукового керівника дисертаційної роботи, не тільки з точки зору відповідності його наукових робіт науковим інтересам здобувача, а й визначитися із сумісністю характерів. Здобувачів під загальним керівництвом їх керівників виконують експериментальні дослідження в наукових лабораторіях академії, матеріально-технічна база яких оновлюється з придбанням ексклюзивного обладнання та обладнання, що виготовляється за результатами власних досліджень. Крім того, здобувачі приймають активну участь в держбюджетних та госп-договірних темах. Це забезпечує підготовку наукових матеріалів, які здобувачів представляють на конференціях різних рівнів, публікують як у фахових вітчизняних, так і в закордонних виданнях.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Експертна група констатує, що впродовж всіх етапів її роботи була конструктивна співпраця в доброзичливій атмосфері з керівництвом академії та гарантом освітньо-наукової програми. Відчувалося бажання ЗВО розвивати та вдосконалювати освітній процес в академії в цілому та за ОНП «Промислове та цивільне будівництво» за третім рівнем вищої освіти зокрема.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Мартинов Сергій Юрійович

Члени експертної групи

Ратушняк Георгій Сергійович

Морозов Анатолій Віталійович